

www.krisdika.go.th

กฤษฎีกาสาร

ปีที่ ๕ ฉบับ ๕ เดือนมิถุนายน - กรกฎาคม ๒๕๕๓

● ปัญหาการใช้สิทธิกรณีมีสิทธิรับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๒๓ ขัดแย้งกับสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่น

● หลักสากลในการใช้กำลังและอาวุธของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการยุติการชุมนุมสาธารณะที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

● นโยบายความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

นายธรรมนิตย์ สุมันตกุล กรรมการร่างกฎหมายประจำ เป็นประธานในพิธีมอบกล้าไม้ เนื่องในกิจกรรม “วันต้นไม้ประจำปีของชาติ ประจำปี ๒๕๕๓” ให้แก่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานนากลับไปปลูก จำนวน ๓๐๐ ต้น โดยในงานยังมีการแจกจุลินทรีย์ชีวภาพเพื่อร่วมรณรงค์ลดภาวะโลกร้อนและลดการใช้สารเคมี เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๓ ณ บริเวณลานจอดรถของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา จัดกิจกรรมตามโครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเรื่อง “การระดมและรับฟังความคิดเห็นของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำหรับกลุ่มลูกจ้างประจำและกลุ่มข้าราชการสายอำนวยการประเภททั่วไปและประเภทวิชาการ (รวมพนักงานราชการ)” ระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๓ ณ โรงแรมคำแสตริเวอร์แคว แรริสอร์ท จังหวัดกาญจนบุรี ทั้งนี้ คณะได้เข้าเยี่ยมชมและศึกษาดูงานโครงการ Green Project ของโรงแรมคำแสตริเวอร์แคว แรริสอร์ท อีกด้วย

บทบรรณาธิการ

เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว กฎีกาสารเข้าสู่ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๕ แล้ว ยังคงมุ่งมั่นนำเสนอสาระดี ๆ มาให้ท่านผู้อ่านได้รับทราบอย่างต่อเนื่อง ฉบับนี้นำเสนอความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า ศาลโลก มีอำนาจหน้าที่ที่มากมายเพียงใด กรณีพิพาทใดที่จะเข้าอยู่ในเขตอำนาจของศาลโลก เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องสำหรับท่านผู้อ่านใช้ประกอบการคิดวิเคราะห์ ถกเถียง ชำแหละที่ได้รับจากสื่อต่าง ๆ ในปัจจุบัน กรณีมีข้อพิพาทหรือความขัดแย้งเกิดขึ้นระหว่างประเทศไทยกับประเทศอื่น ๆ

จากสถานการณ์ความไม่สงบในประเทศที่ผ่านมา ทำให้มีข้อถกเถียงเกี่ยวกับการใช้กำลังและอาวุธของเจ้าหน้าที่ในการสลายการชุมนุม สก๊อปพิเศษขอแนะนำเสนอบทความเรื่อง หลักสากลในการใช้กำลังและอาวุธของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการยุติการชุมนุมสาธารณะที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องร่วมกัน เรื่องนำรั้วฉบับนี้แนะนำปัญหาการใช้สิทธิกรณีมีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๒๓ ข้างข้อกับสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่น ซึ่งผู้มีสิทธิทุกท่านควรทราบ ในส่วนของเทคโนโลยีสารสนเทศ แนะนำนโยบายความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศของสำนักงาน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องร่วมกันระหว่างผู้ดูแลและจัดการระบบกับผู้ใช้ระบบ ทำให้สามารถใช้ระบบได้อย่างถูกต้อง ปลอดภัย และมีประสิทธิภาพ

และเพื่อการบริหารงานของสำนักงานเป็นไปอย่างถูกต้อง โปร่งใสและเป็นธรรม สำนักงานได้กำหนดนโยบายการกำกับดูแลองค์การที่ดีเป็น ๔ ด้าน ติดตามได้จากคอลัมน์เจาะลึกกฎหมาย ท้ายเล่มได้เชิญเชิญพระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เกี่ยวกับความสำคัญของกฎหมายและหลักในการตรากฎหมาย ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นและเป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับนักกฎหมายทุกท่าน

บรรณาธิการ

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

คุณพรทิพย์ จาละ

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

นายอัษฎร จารุจินดา นายสงขลา วิชัยทัตะ นายชูเกียรติ รัตนชัยชาญ

รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

และกรรมการร่างกฎหมายประจำทุกท่าน

กองบรรณาธิการ

นางสิรินันท์ ปานเสมศรี

บรรณาธิการ

นายโกลม จิรัชสุทธิกุล นายพนอด เกียรติยศ นางณัฐนันท์ อัศวเลิศศักดิ์

นายเชวง ไทยยิ่ง นายธนวัฒน์ สังข์ทอง

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

นางสาวพรเพ็ญ คำณวนวัฒน์ นางกรรณกนก ช่างกลิ้งเหมาะ

นางสาวรัชณี สังข์ทองงาม นางเกสินี แสงสุวรรณ

นางชุดิมา ใหญ่น้อย

จัดทำโดย

ส่วนช่วยอำนวยความสะดวก ประชาสัมพันธ์ สำนักอำนวยการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เลขที่ ๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙ ต่อ ๑๒๐๗, ๑๒๐๘

โทรสาร ๐ ๒๒๒๐ ๗๖๓๙

www.krisdika.go.th, www.lawreform.go.th

สารบัญ

๒ กฎหมายต่างประเทศ

- ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศหรือศาลโลก

๗ เรื่องนำรั้ว

- ปัญหาการใช้สิทธิกรณีมีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๒๓ ข้างข้อกับสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่น

๑๑ สก๊อปพิเศษ

- หลักสากลในการใช้กำลังและอาวุธของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการยุติการชุมนุมสาธารณะที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๑๖ ความเห็นทางกฎหมาย

๒๑ เทคโนโลยีสารสนเทศ

- นโยบายความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒๓ เสาะรั้วกฎหมาย

- นโยบายการกำกับดูแลองค์การที่ดี

บทความ ข้อความ หรือความเห็นใด ๆ ที่ปรากฏในกฤษฎีกาสาร เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นพ้องด้วย

**กฎหมาย
ต่างประเทศ**

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ ของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศหรือศาลโลก

(The International Court of Justice)

นางสาวปัทมา นิภาวรรณ^๑

ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศหรือศาลโลกตั้งขึ้นโดย
กฎบัตรสหประชาชาติ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๔ เพื่อเป็นองค์การ
สำคัญทางตุลาการของสหประชาชาติในการระงับข้อพิพาทที่
เกิดขึ้นระหว่างประเทศสมาชิกด้วยกัน ตั้งอยู่ที่กรุงเฮก ประเทศ
เนเธอร์แลนด์ สืบต่อจากศาลสถิตยุติธรรมระหว่างประเทศของ
สันนิบาตชาติ (Permanent Court of International Justice)
โดยในการปฏิบัติหน้าที่ ศาลโลกจะต้องดำเนินการตามกฎหมาย
สหประชาชาติและธรรมนูญของศาลโลก ทั้งนี้ ตามมาตรา

๙๒^๒ แห่งกฎบัตรองค์การสหประชาชาติ ซึ่งอาจสรุปอำนาจหน้าที่และเขตอำนาจ
ศาลโลกได้ ดังต่อไปนี้

๑. โดยพฤตินัย ประเทศสมาชิกสหประชาชาติทุกประเทศย่อมเป็นภาคีแห่ง
ธรรมนูญศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ^๓ แต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่า ประเทศเหล่านั้น
จะต้องถูกผูกพันให้ระงับข้อพิพาทโดยการขึ้นศาลโลก แต่เป็นสิทธิที่จะเลือกใช้บริการ
ของศาลโลกเท่านั้น อำนาจของศาลโลกจึงขึ้นอยู่กับความยินยอมของประเทศที่
เกี่ยวข้องเป็นสำคัญ

๒. เขตอำนาจของศาลโลก จำแนกออกเป็น ๒ ลักษณะ กล่าวคือ

๒.๑ การวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาททั้งปวงที่รัฐคู่พิพาทเสนอต่อศาล ซึ่งเป็น
กระบวนการพิจารณาในลักษณะของการต่อสู้ความ (contentious proceeding) โดยมาตรา

^๑ นักกฎหมายกฤษฎีกาปฏิบัติกร สำนักกฎหมายต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๒ Article 92

The International Court of Justice shall be the principal judicial organ of the United Nations. It shall function in accordance with the annexed Statute, which is based upon the Statute of the Permanent Court of International Justice and forms an integral part of the present Charter.

^๓ Article 93

1. All Members of the United Nations are ipso facto parties to the Statute of the International Court of Justice.

2. A state which is not a Member of the United Nations may become a party to the Statute of the International Court of Justice on conditions to be determined in each case by the General Assembly upon the recommendation of the Security Council.

๓๔ (๑) ของธรรมนูญของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ บัญญัติว่า รัฐเท่านั้นที่สามารถเป็นคู่ความได้ ปัจเจบุคคลหรือองค์การระหว่างประเทศใด ๆ ไม่สามารถเป็นคู่ความโดยตรงทั้งในฐานะโจทก์และจำเลย แต่ศาลโลกสามารถขอความร่วมมือในการให้ข้อมูลต่าง ๆ จากองค์การระหว่างประเทศได้^๔

อนึ่ง แม้ว่าปัจเจกชนจะไม่มีอำนาจในการริเริ่มฟ้องคดี (locus standi) แต่มีได้หมายความว่า ข้อพิพาทระหว่างประเทศจะไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับปัจเจกชนแต่อย่างใด โดยเฉพาะเรื่องความรับผิดชอบระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นผลจากการใช้ความคุ้มครองทางการทูตของรัฐ (Diplomatic protection) ซึ่งดำเนินการเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของคนในชาติ^๕

๒.๒ การให้คำแนะนำ (Advisory Opinion) ในปัญหาข้อกฎหมายตามที่องค์กรใด ๆ อาจได้รับมอบอำนาจให้ขอ

ความเห็นแนะนำเช่นนั้น หรือตามกฎหมายตราสหประชาชาติ เช่น สมัชชาใหญ่ สหประชาชาติ หรือคณะมนตรีความมั่นคงและองค์กรอื่น ๆ ของสหประชาชาติ ตลอดจนทบวงการชำนัญพิเศษ (specialized agencies) ซึ่งได้รับมอบอำนาจจากสมัชชาใหญ่สหประชาชาติ^๖

^๔ Article 34

1. Only states may be parties in cases before the Court.
2. The Court, subject to and in conformity with its Rules, may request of public international organizations information relevant to cases before it, and shall receive such information presented by such organizations on their own initiative.

Etc.

^๕ มีข้อสังเกตว่า ศาลโลกเคยตัดสินคดีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของเอกชน เช่น Nottebohm case, Barcelona Traction case (ICJ 1970, Belgium v. Spain), LaGrand case (ICJ 1999, Germany v. USA) ซึ่งล้วนแล้วทำในนามของรัฐทั้งสิ้น โดยผู้แทนของรัฐเป็นคู่ความในศาลโลก เอกชนมิได้เข้าเป็นคู่ความโดยตรง ตัวอย่างเช่น ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศได้เคยชี้ชัดอย่างชัดเจนในคดี Nottebohm (ICJ 1955, Liechtenstein v. Guatemala) ว่า สัญชาติของรัฐอียิปต์โดยที่ให้แก่บุคคลไม่มีความสัมพันธ์ที่แท้จริงกับตน ย่อมไม่มีผลถ่วงน้ำหนักให้รัฐที่สามได้ในทางระหว่างประเทศ โดยทั่วไป สัญชาติที่เกิดจากกฎหมายทั่วไปนี้ จะมิได้ใน ๒ ลักษณะ กล่าวคือ สัญชาติโดยการเกิด และสัญชาติภายหลังการเกิด คดีนี้ศาลได้วินิจฉัยว่านาย Nottebohm มิได้มีความผูกพันอย่างใกล้ชิดกับประเทศลิชเตนสไตน์มากไปกว่าประเทศอื่นใดเลย จะเห็นได้ว่า แม้รัฐจะมีอำนาจให้สัญชาติแก่บุคคล แต่การให้สัญชาตินั้นจะต้องปรากฏว่ามีความเกี่ยวข้องอันแท้จริง (genuine link) ระหว่างรัฐกับบุคคลที่รัฐจะให้สัญชาติ คือ ถือว่าสัญชาตินั้นเป็นตัวแทนของสิ่งเชื่อมโยงทางกฎหมายโดยมีพื้นฐานมาจากข้อเท็จจริงทางสังคมในการยึดเหนี่ยว ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์และความรู้สึกพร้อมทั้งการมีอยู่ของสิทธิและหน้าที่ซึ่งกันและกัน ความสัมพันธ์ที่นาย Nottebohm มีต่อประเทศลิชเตนสไตน์ก็เป็นเพียงผิวเผิน (tenuous) เท่านั้น ดังนั้น ศาลจึงปฏิเสธสิทธิของประเทศลิชเตนสไตน์ที่จะให้ความคุ้มครองทางการทูตแก่นาย Nottebohm และยกคำขอของประเทศลิชเตนสไตน์

^๖ กรณีที่ปัจเจกชนเป็นคู่ความโดยอ้อมในกรณีพิพาทต่อศาลโลกอีกกรณีหนึ่งที่น่าสนใจ คือ Param Cumaraswamy Case (ICJ, Advisory Opinion, 1999, Malaysia v. United Nations) นาย Param Cumaraswamy ชาวมาเลเซียซึ่งมีสถานะเป็นผู้แทนพิเศษองค์การสหประชาชาติด้านสิทธิมนุษยชน ในขณะนั้นฟ้องรัฐบาลมาเลเซียโดยผ่านองค์การสหประชาชาติ ซึ่งถือเป็นองค์การระหว่างประเทศ โดยศาลโลกมีอำนาจในการให้ความเห็นเชิงปรึกษาแก่ประเด็นกฎหมายใด ๆ เมื่อมีการร้องขอ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๖๕ ของธรรมนูญศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ คดีนี้เป็นคดีอันเนื่องมาจากการที่นาย Cumaraswamy ให้สัมภาษณ์วิจารณ์บริษัทเอกชน รัฐบาล และระบบศาลยุติธรรมของมาเลเซียในนิตยสารของสหราชอาณาจักรชื่อว่า International Commercial Litigation จึงถูกรัฐบาลมาเลเซียฟ้องเรียกเงินค่าเสียหายเป็นจำนวน ๑๑๒ ล้านเหรียญสหรัฐ ในความผิดฐานหมิ่นประมาท

ประเด็นทางกฎหมายที่ศาลโลกต้องพิจารณา คือ ในฐานะผู้แทนพิเศษด้านสิทธิมนุษยชนขององค์การสหประชาชาติ สมควรหรือไม่ที่จะถูกฟ้องเรื่องสิทธิเสรีภาพในการแสดงความเห็น ศาลโลกได้ให้ความเห็นเชิงปรึกษา เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๑๙๙๑ โดยองค์คณะ ๑๔ ต่อ ๑ เห็นว่า นาย Cumaraswamy มีเอกสิทธิ์และความคุ้มกันจากบทบัญญัติของอนุสัญญาว่าด้วยเอกสิทธิ์และความคุ้มกันของสหประชาชาติ ๑๙๔๖ (Convention on the Privileges and Immunities of the United Nations 1946) ดังนั้น จึงได้รับความคุ้มกันจากเขตอำนาจศาลภายในประเทศ

ในเวลาต่อมา เพื่อปฏิบัติตามความเห็นเชิงปรึกษาของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ ศาลสูงของมาเลเซียจึงตัดสินสั่งไม่ฟ้องนาย Cumaraswamy

๓. รัฐจะตกอยู่ภายใต้อำนาจศาลโลกในการพิจารณาข้อพิพาทที่ต่อเมื่อได้ให้ความยินยอม (consent) เท่านั้น^๗ ซึ่งการยินยอมอาจกระทำโดยการกำหนดข้อตกลงให้ศาลโลกพิจารณาคดี (Compromis หรือ Compromissory Clause)^๘ หรือเป็นพฤติกรรมของรัฐว่ายินยอมรับเขตอำนาจศาลโลกโดยปริยาย^๙

ดังนั้น การยอมรับเขตอำนาจของศาลโลกจึงสามารถกระทำได้ ๓ วิธี คือ

๓.๑ โดยการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาใดอนุสัญญาหนึ่ง (Treaty Convention)^{๑๐} ซึ่งกำหนดว่าหากมีปัญหาในการตีความสนธิสัญญา ให้ศาลโลกเป็นผู้พิจารณา^{๑๑} โดยศาลจะมีเขตอำนาจพิจารณาได้ในทุกเรื่องทั้งที่กำหนดไว้ในกฎบัตรสหประชาชาติและในอนุสัญญา

๓.๒ รัฐคู่พิพาทตกลงทำความตกลงยอมรับเขตอำนาจศาลโลกเป็นกรณี ๆ ไป (Special Agreement)^{๑๒} โดยระบุเรื่องที่พิพาทและรัฐคู่พิพาท ซึ่งอาจเป็นการตกลงยอมรับล่วงหน้า

^๗ Preliminary objections were raised in the following 36 cases (by date of their addition to the General List): Corfu Channel (United Kingdom v. Albania); Rights of Nationals of the United States of America in Morocco (France v. United States of America); Ambatielos (Greece v. United Kingdom); Anglo-Iranian Oil Co. (United Kingdom v. Iran); Nottebohm (Liechtenstein v. Guatemala); Certain Norwegian Loans (France v. Norway); Right of Passage over Indian Territory (Portugal v. India); Interhandel (Switzerland v. United States of America); etc.

Questions of jurisdiction or admissibility have also been raised in the following 18 cases (not including proceedings for the indication of provisional measures): Monetary Gold Removed from Rome in 1943 (Italy v. France, United Kingdom and United States of America); Appeal Relating to the Jurisdiction of the ICAO Council (India v. Pakistan); Fisheries Jurisdiction (United Kingdom v. Iceland; Federal Republic of Germany v. Iceland); Nuclear Tests (Australia v. France) (New Zealand v. France); Aegean Sea Continental Shelf (Greece v. Turkey); etc.

^๘ เป็นข้อตกลงที่ยินยอมเจตนาของรัฐบาลที่พิพาท แต่มีได้ระบอบองค์ประกอบของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศเป็นองค์การถาวรซึ่งมีลักษณะแตกต่างจากข้อตกลงแห่งอนุญาโตตุลาการ แม้ว่ามาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๑ ให้โอกาสรัฐที่พิพาทกันมีส่วนร่วมในการกำหนดองค์คณะพิเศษของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศรวมไปถึงการเสนอแนะวิธีพิจารณาคดีก็ตาม คือต้องระบอบความตกลงที่จะให้ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศพิจารณาคดี ประเด็นพิพาทและคู่พิพาท (มาตรา ๔๐(๑) ของธรรมนูญศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ)

^๙ ตัวอย่างเช่น การที่รัฐอีกฝ่ายยินยอมเข้าร่วมการพิจารณาคดี หรือเข้าร่วมอย่างจริงจังในการพิจารณาคดีโดยการส่งสำนวนของตนหรือไม่คัดค้านคำตัดสิน ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศจะถือว่า พฤติกรรมเหล่านั้นเป็นการยอมรับเขตอำนาจศาลยุติธรรมระหว่างประเทศโดยปริยาย ซึ่งรัฐฝ่ายจำเลยไม่อาจโต้แย้งได้ในภายหลังตามหลักสุจริต (Good Faith) หรือหลักกฎหมายปิดปาก (Estoppel)

^{๑๐} Article 36

1. The jurisdiction of the Court comprises all cases which the parties refer to it and all matters specially provided for in the Charter of the United Nations or in treaties and conventions in force.

Etc.

^{๑๑} การที่รัฐประกาศยอมรับอำนาจศาลยุติธรรมระหว่างประเทศไว้เป็นการล่วงหน้า คือ เขตอำนาจของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศในกรณีนี้เป็นไปตามธรรมนูญศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ มาตรา ๓๖ วรรคสอง ในเรื่องเกี่ยวกับการตีความสนธิสัญญา ปัญหากฎหมายระหว่างประเทศ ข้อเท็จจริงใด ๆ ที่หากเกิดขึ้นแล้วย่อมเป็นการละเมิดพันธกรณีระหว่างประเทศ สภาพและขอบเขตของคำเสียหายที่จะต้องชดเชยในการฉีละเมิดพันธกรณีระหว่างประเทศ (international obligation)

รัฐเหล่านี้จะต้องเสนอคำประกาศยอมรับอำนาจศาลยุติธรรมระหว่างประเทศต่อเลขาธิการสหประชาชาติ จากนั้นเลขาธิการสหประชาชาติจะเสนอคำประกาศยอมรับอำนาจศาลยุติธรรมระหว่างประเทศดังกล่าวให้ภาคีทั้งหลายของธรรมนูญศาลยุติธรรมระหว่างประเทศและให้ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศได้รับทราบด้วย

^{๑๒} Article 40

1. Cases are brought before the Court, as the case may be, either by the notification of the special agreement or by a written application addressed to the Registrar. In either case the subject of the dispute and the parties shall be indicated.

Etc.

สำหรับข้อพิพาทที่ยังมิได้เกิดขึ้น หรือเมื่อเกิดข้อพิพาทแล้ว จึงมีการทำความตกลงยอมรับเขตอำนาจศาลเฉพาะข้อพิพาทนั้น^{๑๓} หรือเป็นการยอมรับอำนาจศาลโดยปริยาย เช่น การที่รัฐคู่พิพาทฝ่ายหนึ่งได้ฟ้องคดีต่อศาลโลก โดยไม่ได้มีการทำข้อตกลงไว้ก่อนกับรัฐคู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่ง แต่รัฐคู่พิพาทฝ่ายหลังยอมที่จะมาศาลโลกเพื่อสู้คดี

๓.๓ รัฐคู่พิพาทต่างก็ได้ทำคำประกาศฝ่ายเดียว ยอมรับเขตอำนาจศาล (Declaration) ในเรื่องเดียวกันไว้ โดยศาลจะมีเขตอำนาจพิจารณาข้อพิพาททางกฎหมาย (Legal Disputes) เฉพาะในกรณีดังต่อไปนี้^{๑๔}

- (๑) การตีความสนธิสัญญา
- (๒) ปัญหาเกี่ยวกับกฎหมายระหว่างประเทศ
- (๓) ข้อเท็จจริงอันใดอันหนึ่งซึ่งถ้ามี อาจเป็นการละเมิดข้อผูกพันระหว่างประเทศ
- (๔) ลักษณะหรือขอบเขตของการชดเชยค่าเสียหายสำหรับการละเมิดข้อผูกพันระหว่างประเทศ

๔. วิธีพิจารณาความ

กฎเกณฑ์ในเรื่องนี้ถูกบัญญัติไว้ในหมวด ๓ ของธรรมนูญศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ และเสริมด้วยข้อบังคับของศาล ๑๙๗๘ (Rules of Court (1978)) โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๐^{๑๕} ของธรรมนูญศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ ซึ่งในการพิจารณาคดีศาลจะใช้กระบวนการที่เคร่งครัดเพื่อประกันความเสมอภาคของฝ่ายต่าง ๆ ในกรณีนี้ ศาลมีอำนาจในการสั่งให้มีการสืบสวนหาข้อเท็จจริง ในการใช้ผู้เชี่ยวชาญ รวมถึงการตรวจสอบในพื้นที่จริง หากเห็นว่าจำเป็นต่อการพิสูจน์หลักฐาน

๕. คำตัดสินของศาล

ศาลโลกทำคำตัดสินโดยใช้หลักเสียงข้างมากของตุลาการที่เข้าร่วมในการลงมติ ในกรณีที่มีเสียงเท่ากัน ประธานหรือผู้ที่ทำหน้าที่แทนจะสามารถออกเสียงเพื่อตัดสิน ทั้งนี้ ตามข้อ ๕๕^{๑๖} ของธรรมนูญศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ

^{๑๓} The following 16 cases were submitted to the Court by means of special agreements (by date of their addition to the General List): Asylum (Colombia/Peru); Minquiers and Ecrehos (France/United Kingdom); Sovereignty over Certain Frontier Land (Belgium/Netherlands); North Sea Continental Shelf (Federal Republic of Germany/Denmark; Federal Republic of Germany/Netherlands); Continental Shelf (Tunisia/Libyan Arab Jamahiriya); Delimitation of the Maritime Boundary in the Gulf of Maine Area (Canada/United States of America) (case referred to a Chamber); etc.

^{๑๔} Article 36

Etc.

2. The states parties to the present Statute may at any time declare that they recognize as compulsory ipso facto and without special agreement, in relation to any other state accepting the same obligation, the jurisdiction of the Court in all legal disputes concerning:

- a. the interpretation of a treaty;
- b. any question of international law;
- c. the existence of any fact which, if established, would constitute a breach of an international obligation;
- d. the nature or extent of the reparation to be made for the breach of an international obligation.

Etc.

^{๑๕} Article 30

1. The Court shall frame rules for carrying out its functions. In particular, it shall lay down rules of procedure.
2. The Rules of the Court may provide for assessors to sit with the Court or with any of its chambers, without the right to vote.

^{๑๖} Article 55

1. All questions shall be decided by a majority of the judges present.
2. In the event of an equality of votes, the President or the judge who acts in his place shall have a casting vote.

คำตัดสินของศาลโลกแบ่งออกได้เป็น ๓ ส่วน ได้แก่

(๑) ข้อเท็จจริงต่าง ๆ บทวิเคราะห์ข้อเท็จจริง องค์ประกอบของศาล การระบุฝ่ายและผู้แทนในข้อพิพาท

(๒) เหตุผลทางกฎหมายของการตัดสิน

(๓) คำตัดสิน การระบุจำนวนเสียงที่มีการลงมติ เห็นส่วนตัวของตุลาการที่ได้ลงมติเห็นด้วยกับเสียงข้างมาก แต่ด้วยเหตุผลที่ต่างออกไป และความเห็นแย้งของตุลาการเสียงข้างน้อย

๖. การบังคับให้เป็นไปตามคำตัดสิน

มาตรา ๕๙^{๑๗} แห่งธรรมนูญศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ กำหนดไว้ว่าคำพิพากษาของศาลไม่มีผลผูกมัด

ผู้หนึ่งผู้ใดยกเว้นคู่กรณีและผู้ก่อกวนเฉพาะส่วนที่เป็นประเด็นในข้อพิพาทเท่านั้น อย่างไรก็ตาม โดยที่ศาลไม่มีมาตรการในการดำเนินการบังคับคดีดังเช่นศาลยุติธรรมในระบบกฎหมายภายในของไทยหรือของประเทศอื่น ๆ มาตรา ๕๔^{๑๘} แห่งกฎบัตรสหประชาชาติ จึงให้อำนาจและดุลพินิจแก่คณะมนตรีความมั่นคงเป็นผู้ออกมาตรการบังคับ แต่จากการตรวจสอบยังไม่พบว่า มีการนำมาตรานี้มาใช้เนื่องจากคำตัดสินของศาลได้รับการเคารพและถือปฏิบัติตลอดมา

นอกจากนี้ มาตรา ๖๐^{๑๙} ของธรรมนูญศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ กำหนดว่า คำพิพากษาของศาลนั้นถึงที่สุดและไม่มีการอุทธรณ์ ในกรณีที่มีการโต้แย้งเกี่ยวกับความหมายหรือขอบเขตของคำพิพากษาศาลจะเป็นผู้ตีความเมื่อคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอ และถึงแม้คำพิพากษาของศาลจะถึงที่สุด ก็มีได้หมายความว่า จะส่งผลในการระงับกรณีพิพาท หากคู่กรณีโต้แย้งคัดค้านและไม่ยอมรับคำพิพากษา เพราะเห็นว่าไม่เป็นธรรม กรณีพิพาทนั้นก็ยังคงมีอยู่ต่อไป จนกว่าจะได้รับการพิจารณาใหม่หรือจนกว่าจะระงับไปโดยสันติวิธีอื่น ๆ เช่น การเจรจา การประชุมปรึกษาหารือ การตั้งคณะกรรมการสอบสวน การไกล่เกลี่ย การประนีประนอมยอมความ หรืออนุญาโตตุลาการ ฯลฯ ตามมาตรา ๓๓^{๒๐} แห่งกฎบัตรสหประชาชาติ

^{๑๗} Article 59

The decision of the Court has no binding force except between the parties and in respect of that particular case.

^{๑๘} Article 94

1. Each Member of the United Nations undertakes to comply with the decision of the International Court of Justice in any case to which it is a party.

2. If any party to a case fails to perform the obligations incumbent upon it under a judgment rendered by the Court, the other party may have recourse to the Security Council, which may, if it deems necessary, make recommendations or decide upon measures to be taken to give effect to the judgment.

^{๑๙} Article 60

The judgment is final and without appeal. In the event of dispute as to the meaning or scope of the judgment, the Court shall construe it upon the request of any party.

^{๒๐} Supra note 10

ปัญหาการใช้สิทธิกรณีมีสิทธิรับเงินสวัสดิการ เกี่ยวกับการรักษาพยาบาล

ตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๒๓
ที่ขัดแย้งกับสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่น

ฝ่ายกฎหมายการคลัง

การให้บริการด้านสาธารณสุขแก่ประชาชนถือเป็นภารกิจสำคัญของรัฐที่จะต้องดำเนินการ การจัดสวัสดิการด้านการรักษาพยาบาลก็เป็นกระบวนการหนึ่งที่รัฐนำมาใช้เพื่อพัฒนาระบบการจัดบริการสาธารณสุขให้มีประสิทธิภาพและทั่วถึง ครอบคลุมถึงประชาชนทุกกลุ่ม ซึ่งปัจจุบันสามารถแบ่งระบบสวัสดิการด้านการรักษาพยาบาลได้เป็น ๔ ระบบหลัก ได้แก่

(๑) ระบบสวัสดิการรักษาพยาบาลข้าราชการตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๒๓

(๒) ระบบสวัสดิการของรัฐวิสาหกิจ องค์การอิสระ และราชการส่วนท้องถิ่น ตามกฎหมายระเบียบหรือข้อบังคับของหน่วยงานนั้น ๆ

(๓) ระบบประกันสังคมตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

(๔) ระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าตามพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕

โดยแต่ละระบบจะมีกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ระบบสวัสดิการรักษาพยาบาลข้าราชการมุ่งให้ความคุ้มครองกลุ่มข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชาวต่างประเทศ ผู้รับเบี้ยหวัด ผู้รับบำนาญ และบุคคลในครอบครัว ระบบสวัสดิการของรัฐวิสาหกิจ องค์การอิสระ และราชการส่วนท้องถิ่น มุ่งให้ความคุ้มครองกลุ่มพนักงานและบุคลากรของรัฐวิสาหกิจ องค์การอิสระ ราชการส่วนท้องถิ่น และบุคคลในครอบครัว ระบบประกันสังคมมุ่งให้ความคุ้มครองกลุ่มลูกจ้างตามกฎหมายแรงงานในภาคเอกชน และระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้ามุ่งให้ความคุ้มครองกลุ่มประชาชนที่ไม่ได้รับความคุ้มครองจากระบบสวัสดิการรักษาพยาบาลอื่น โดยในปัจจุบันระบบสวัสดิการทั้ง ๔ ระบบดังกล่าว มีการเชื่อมโยงข้อมูลซึ่งกันและกัน และใช้เลขบัตรประจำตัวประชาชนอ้างอิงในการตรวจสอบสิทธิของประชาชนเพื่อแยกแยะผู้มีสิทธิแต่ละระบบและป้องกันการปัญหาการใช้สิทธิซ้ำซ้อนกัน

ระบบสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ

ระบบสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ ถือเป็นระบบสวัสดิการระบบแรกที่จัดตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๑ โดยได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล พ.ศ. ๒๕๒๑ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายเป็นเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล และในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ ได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล พ.ศ. ๒๕๒๓ เพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์บางประการให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในขณะนั้น และมีการแก้ไขเพิ่มเติมต่อมาอีกรวม ๗ ครั้ง ซึ่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวมีผลใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน

บุคคลที่มีสิทธิได้รับสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาลข้าราชการตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว คือ ผู้มีสิทธิ^๑ (เจ้าของสิทธิ)

ได้แก่ ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชาวต่างประเทศ ผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ และบุคคลในครอบครัวของผู้มีสิทธิ (ผู้อาศัยสิทธิ) ได้แก่ บิดามารดาที่ชอบด้วยกฎหมาย คู่สมรสที่ชอบด้วยกฎหมาย และบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ หรือบรรลุนิติภาวะแล้ว แต่เป็นคนที่ไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถซึ่งอยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของบิดาหรือมารดา แต่ไม่รวมถึงบุตรบุญธรรมหรือบุตรซึ่งได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่นแล้ว และจำกัดจำนวนบุตร เบิกได้เพียง ๓ คน โดยนับเรียงตามลำดับการเกิดก่อนหลัง ไม่ว่าจะเป็บุตรที่เกิดจากการสมรสครั้งใด หรืออยู่ในอำนาจปกครองของตนหรือไม่

โดยผู้มีสิทธิจะขอใช้สิทธิรับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาลจากทางราชการได้เมื่อเข้าหลักเกณฑ์ข้อใดข้อหนึ่ง ตามมาตรา ๑๑^๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล พ.ศ. ๒๕๒๓ ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของทางราชการทั้งประเภทผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน

(๒) ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวเข้ารับการรักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยในจากสถานพยาบาลของเอกชน ในกรณีประสบอุบัติเหตุ อุบัติภัย หรือมีความจำเป็นรีบด่วนซึ่งหากมิได้รับการรักษายาบาลในทันทีทันใดอาจเป็นอันตรายต่อชีวิต

^๑ มาตรา ๖ ภายใต้บังคับมาตรา ๘ และมาตรา ๑๑ ทวิ ให้บุคคลดังต่อไปนี้ เป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาลสำหรับตนเอง และบุคคลในครอบครัวของตนตามพระราชกฤษฎีกานี้

(๑) ข้าราชการและลูกจ้างประจำซึ่งได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างประจำจากเงินงบประมาณรายจ่ายหมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำของกระทรวง ทบวง กรม

(๒) ลูกจ้างชาวต่างประเทศซึ่งมีหนังสือสัญญาจ้างที่ได้รับค่าจ้างจากเงินงบประมาณรายจ่าย และสัญญาจ้างนั้นมีได้ระบุเกี่ยวกับค่ารักษายาบาลไว้

(๓) ผู้ได้รับบำนาญปกติหรือผู้ได้รับบำนาญพิเศษเหตุพพลภาพตามกฎหมายว่าด้วยบำนาญข้าราชการ และทหารกองหนุนมีเบี้ยหวัดตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเงินเบี้ยหวัด

^๒ มาตรา ๑๑ การจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาลอย่างอื่น ซึ่งมีใช้เป็นการตรวจสอบสุขภาพประจำปี ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และอัตรา ดังนี้

(๑) ผู้ที่เข้ารับการรักษาพยาบาลจากสถานพยาบาลของทางราชการ ทั้งประเภทผู้ป่วยนอกหรือผู้ป่วยภายใน ให้เบิกค่ารักษายาบาลได้เต็มจำนวนที่ได้จ่ายไปจริง ทั้งนี้ กระทรวงการคลังอาจกำหนดอัตราให้เบิกได้ต่ำกว่าจำนวนที่ได้จ่ายไปจริงก็ได้

(๒) ผู้ที่เข้ารับการรักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยภายในจากสถานพยาบาลของเอกชน หรือสถานพยาบาลของเอกชนอื่นซึ่งมิใช่สถานพยาบาลของเอกชนตามพระราชกฤษฎีกานี้ ทั้งนี้ เฉพาะในกรณีที่ผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาลหรือบุคคลในครอบครัวของผู้นั้นประสบอุบัติเหตุ อุบัติภัย หรือมีความจำเป็นรีบด่วน ซึ่งหากมิได้รับการรักษายาบาลในทันทีทันใดอาจเป็นอันตรายต่อชีวิตของบุคคลดังกล่าว เมื่อได้มีใบรับรองของแพทย์จากสถานพยาบาลของเอกชนนั้นมาประกอบให้เบิกค่ารักษายาบาลได้ ดังนี้

(ก) ค่าอวัยวะเทียมและอุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรครวมทั้งค่าซ่อมแซม ค่าห้อง และค่าอาหาร ให้เบิกได้เช่นเดียวกับผู้ที่เข้ารับการรักษาพยาบาลจากสถานพยาบาลของทางราชการ

(ข) ค่ารักษายาบาลประเภทอื่นๆ ให้เบิกได้ครึ่งหนึ่งของจำนวนที่ได้จ่ายไปจริง แต่จะต้องไม่เกินสามพันบาท

(๓) ผู้ที่เข้ารับการรักษาพยาบาลจากสถานพยาบาลของเอกชนในกรณีที่เป็นการเข้ารับการรักษาพยาบาลเป็นครั้งคราวเพราะเหตุที่สถานพยาบาลของทางราชการมีความจำเป็นต้องส่งตัวให้แก่สถานพยาบาลของเอกชนนั้น ให้เบิกค่ารักษายาบาลได้ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด

(๓) ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวเข้ารับการรักษายาบาลในสถานพยาบาลของเอกชนเป็นครั้งคราวเพราะเหตุที่สถานพยาบาลของทางราชการมีความจำเป็นต้องส่งตัวให้แก่สถานพยาบาลของเอกชนนั้น

นอกจากนี้ มาตรา ๑๑ ทวิ^๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาลฯ ยังได้กำหนดให้ผู้มีสิทธิที่เป็นข้าราชการ ลูกจ้างประจำ หรือผู้ได้รับเบี้ยหวัดบำนาญ ซึ่งเข้ารับการตรวจสุขภาพประจำปีในสถานพยาบาลของทางราชการ มีสิทธิเบิกค่าตรวจสุขภาพประจำปีได้อีกด้วย

สำหรับการขอรับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล ผู้มีสิทธิสามารถนำหลักฐานการรับเงินที่สถานพยาบาลออกให้มาขึ้นขอเบิกเงินค่ารักษายาบาลจากส่วนราชการเจ้าสังกัด หรือใช้ระบบการเบิกจ่ายตรงค่ารักษายาบาลก็ได้ ทั้งนี้ ตามอัตราค่ารักษายาบาลที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล พ.ศ. ๒๕๒๓ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล พ.ศ. ๒๕๔๕

สภาพปัญหากรณีที่มีผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวผู้มีสิทธิได้รับสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาลตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล พ.ศ. ๒๕๒๓ ขัดขัดกับสิทธิได้รับค่ารักษายาบาลจากหน่วยงานอื่น

ภายหลังจากพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล พ.ศ. ๒๕๒๓ มีผลบังคับใช้ ปรากฏว่าได้มีปัญหาในทางปฏิบัติเกิดขึ้นหลายประการไม่ว่าจะเป็นปัญหาการกำหนดอัตราการเบิกจ่ายค่ารักษายาบาล ปัญหาการกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติ ปัญหาการใช้สิทธิเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล

ยาบาลสำหรับบุคคลในครอบครัว ปัญหาการตรวจสอบค่ารักษายาบาลตามระบบการเบิกจ่ายตรงค่ารักษายาบาล ปัญหาการใช้สิทธิของบุคคลในครอบครัวกรณีบุคคลในครอบครัวได้พ้นสภาพความเป็นบุคคลในครอบครัวระหว่างเข้ารับการรักษายาบาลในสถานพยาบาล

ปัญหาประการหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อการใช้สิทธิของผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัวโดยตรง คือ ปัญหาการใช้สิทธิในกรณีที่ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวตามพระราชกฤษฎีกานี้ มีสิทธิได้รับค่ารักษายาบาลจากหน่วยงานอื่นด้วยในขณะเดียวกัน เนื่องจากมาตรา ๙^๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล พ.ศ. ๒๕๒๓ ได้กำหนดให้ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวซึ่งมีสิทธิได้รับ

^๓ มาตรา ๑๑ ทวิ การจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการตรวจสุขภาพประจำปี ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และอัตรา ดังนี้

(๑) ผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการตรวจสุขภาพประจำปีต้องเป็นข้าราชการ ลูกจ้างประจำ หรือผู้ได้รับเบี้ยหวัดบำนาญ

(๒) เข้ารับการตรวจสุขภาพในสถานพยาบาลของทางราชการ

(๓) ค่าตรวจสุขภาพให้เบิกได้ตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

^๔ มาตรา ๙ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาลตามพระราชกฤษฎีกานี้หรือบุคคลในครอบครัวของผู้นั้น มีสิทธิหรือได้รับเงินค่ารักษายาบาลจากหน่วยงานอื่นแล้ว ผู้นั้นไม่มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาลตามพระราชกฤษฎีกานี้ เว้นแต่ค่ารักษายาบาลที่ได้รับนั้นต่ำกว่าเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาลที่มีสิทธิจะได้รับตามพระราชกฤษฎีกานี้ ก็ให้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาลเฉพาะส่วนที่ขาดอยู่

ค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่น^๕ ใช้สิทธิรับเงินค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่นก่อน เว้นแต่ค่ารักษาพยาบาลที่ได้รับจากหน่วยงานอื่นนั้นต่ำกว่าเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลที่มีสิทธิได้รับตามพระราชกฤษฎีกานี้ ก็ให้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลเฉพาะส่วนที่ขาดอยู่ จึงทำให้เกิดปัญหาการร้องเรียนจากกลุ่มข้าราชการที่ทำงานพิเศษนอกเวลาราชการในบริษัทเอกชนว่า การที่มาตรา ๙ แห่งพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลฯ กำหนดให้ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวซึ่งมีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่น ใช้สิทธิรับเงินค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่นก่อน เป็นการรอนสิทธิของข้าราชการในการได้รับสวัสดิการในการรักษาพยาบาลตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลฯ ซึ่งเป็นสวัสดิการที่ดีและสะดวกกว่าสวัสดิการที่ได้รับจากกองทุนประกันสังคม เนื่องจากข้าราชการที่ทำงานพิเศษนอกเวลาราชการต้องขอใช้สิทธิรับ

เงินค่ารักษาพยาบาลจากกองทุนประกันสังคมก่อน แม้ในเบื้องต้นกรมบัญชีกลางได้พยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยหารือร่วมกับสำนักงานประกันสังคมและเสนอให้สำนักงานประกันสังคมกำหนดยกเว้นให้ผู้มีสิทธิที่ทำงานพิเศษนอกเวลาราชการไม่ต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม เพื่อให้ผู้มีสิทธินั้นไม่ต้องไปใช้สิทธิจากกองทุนประกันสังคมก่อนก็ตาม แต่สำนักงานประกันสังคมชี้แจงว่า คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๙) ได้เคยให้ความเห็นโดยสรุปได้ว่า^๖ การที่แพทย์พยาบาล และนักเทคนิคการแพทย์ทำงานนอกเวลาราชการในฐานะลูกจ้างของบริษัทนั้น ทำให้บุคคลดังกล่าวได้เปลี่ยนสภาพจากการเป็นข้าราชการไปเป็นผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัติประกันสังคมฯ จึงไม่อาจนำสภาพการเป็นข้าราชการมาเป็นข้อยกเว้นไม่จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม

กรณีดังกล่าวจึงเป็นประเด็นปัญหาว่า การกำหนดให้ข้าราชการซึ่งไปทำงานนอกเวลาราชการต้องใช้สิทธิจากกองทุนประกันสังคมก่อนเป็นการรอนสิทธิข้าราชการผู้นั้นในการได้รับสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลฯ หรือไม่

(อ่านต่อฉบับหน้า)

^๕ หน่วยงานอื่น หมายถึง หน่วยงานของทางราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีการจัดสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลให้กับพนักงานหรือบุคลากร และบุคคลในครอบครัว รวมถึงกองทุนประกันสังคม แต่ไม่รวมถึงสิทธิตามหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่รัฐจัดให้

^๖ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง กรณีข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการใช้เวลานอกเวลาราชการไปทำงานในฐานะลูกจ้างตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ (เรื่องเสร็จที่ ๔๑๕/๒๕๔๕)

หลักสากลในการใช้กำลังและอาวุธ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ในการยุติการชุมนุมสาธารณะที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

นายปรกรณ์ นิลประพันธ์^๑

หากพิจารณาถึงการใช้อำนาจขึ้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญในช่วงห้าถึงหกปีที่ผ่านมา การชุมนุมสาธารณะนับเป็นการใช้อำนาจขึ้นพื้นฐานที่โดดเด่นกว่าการใช้อำนาจอื่นเนื่องจากมีการชุมนุมสาธารณะนับครั้งไม่ถ้วน แต่การชุมนุมสาธารณะมีลักษณะเฉพาะประการหนึ่ง คือ “ความเสี่ยงที่จะเกิดความไม่สงบเรียบร้อย” ขึ้นได้เสมอ เพราะเป็นการเข้ามารวมตัวกันของคนหมู่มากในช่วงระยะเวลาอันพอสมควร ซึ่งแม้ผู้ชุมนุมจะมีเป้าหมายหลักในการมาชุมนุมเป็นเช่นเดียวกัน แต่ผู้ชุมนุมแต่ละคนต่างมีความต้องการในรายละเอียดที่ไม่เหมือนกัน มีอารมณ์ต่างกัน มีความสามารถในการอดทนต่อความกดดันต่างกัน เป็นต้น ปัจจัยเหล่านี้ล้วนแต่มีผลต่อความเสี่ยงที่จะทำให้การชุมนุมสาธารณะพัฒนาไปสู่ความไม่สงบเรียบร้อยหรือละเมิดสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่นขึ้นได้ทั้งสิ้น นอกจากนี้ ยังมีกลุ่มผู้ไม่ประสงค์ดีที่มักฉวยโอกาสดำเนินการเพื่อให้การชุมนุมสาธารณะกลายเป็นความวุ่นวายขึ้นในบ้านเมืองด้วย หรือผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับการชุมนุมสาธารณะนั้นอาจออกมาแสดงความคิดเห็นในทางตรงกันข้าม ดังนั้น ผู้จัดให้มีการชุมนุมที่ดี ผู้เข้าร่วมการชุมนุมที่ดี เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลการชุมนุมที่ดี จึงต้อง “ร่วมกัน” บริหารความเสี่ยงที่วุ่นวายอย่างใกล้ชิดทั้งก่อนและระหว่างการชุมนุมสาธารณะ เพื่อให้การชุมนุมสาธารณะเป็นไปโดยสงบ ไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น และไม่ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้นในบ้านเมือง

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น กฎหมายว่าด้วยการชุมนุมสาธารณะของหลายประเทศจึงกำหนด “มาตรการบริหารความเสี่ยงร่วมกัน” ของผู้เกี่ยวข้องกับการชุมนุมสาธารณะไว้อย่างชัดเจน โดยกำหนดให้ผู้จัดให้มีการชุมนุมต้องแจ้งวัตถุประสงค์ ตลอดจน วัน เวลา และสถานที่ที่จะชุมนุมหรือเดินขบวนให้เจ้าหน้าที่ของรัฐทราบ

^๑ กรรมการร่างกฎหมายประจำ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๒๕๕๓)

ล่วงหน้า และต้องปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่กำหนดขึ้นเพื่อรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการชุมนุม และเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนอื่นที่อาจได้รับผลกระทบจากการชุมนุม ส่วนผู้เข้าร่วมการชุมนุมก็ต้องไม่กระทำการที่อาจก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้นในสังคมหรือที่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น ขณะเดียวกันเจ้าหน้าที่ของรัฐก็ต้องดูแลการชุมนุมอย่างใกล้ชิด ไม่ปล่อยให้มีการกระทำที่อาจก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้นในสังคมหรือที่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น กรณีจึงกล่าวได้ว่า ตามหลักสากลนั้น การบริหารความเสี่ยงอันเนื่องมาจากการชุมนุมสาธารณะมิได้เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ฝ่ายเดียว แต่ผู้จัดให้มีการชุมนุมและผู้เข้าร่วมการชุมนุมต้อง “ร่วมกัน” บริหารความเสี่ยงดังกล่าวด้วย

อย่างไรก็ดี มีหลายกรณีที่การบริหารความเสี่ยงที่จะเกิดความไม่สงบเรียบร้อยจากการชุมนุมสาธารณะเกิดความล้มเหลวอันสืบเนื่องจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น การไม่ให้ความร่วมมือของผู้จัดให้มีการชุมนุมหรือผู้เข้าร่วมการชุมนุม การละเลยหรือล่าช้าในการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลการชุมนุม หรือการกระทำของผู้ไม่ประสงค์ดี ทำให้การชุมนุมสาธารณะพัฒนาเป็นความไม่สงบเรียบร้อยขึ้นในบ้านเมืองหรือละเมิดสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น จึงมีความจำเป็นโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อยจะต้องดำเนินการเพื่อ “ยุติ” การชุมนุมที่สร้างความไม่สงบเรียบร้อยขึ้นในบ้านเมืองหรือที่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่นนั้น ซึ่งหลักการที่ถือความมั่นคงของรัฐและความสงบเรียบร้อยของสังคมต้องมาก่อนนั้นเป็นหลักสากลเช่นกัน ดังจะเห็นได้จากการที่กฎหมายของนานาอารยประเทศล้วนแล้วแต่ให้อำนาจเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการ

รักษาความสงบเรียบร้อยเข้ายุติการชุมนุมสาธารณะที่กลายเป็นการชุมนุมที่กระทบกระเทือนต่อความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองหรือที่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่นทั้งสิ้น

สำหรับการใช้กำลังเข้ายุติการชุมนุมที่สร้างความไม่สงบเรียบร้อยขึ้นในบ้านเมืองหรือที่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่นนั้น มิใช่ว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐจะกำหนดมาตรการต่าง ๆ ตามอำเภอใจ เนื่องจากการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามหลักการปกครองโดยกฎหมายนั้น นอกจากต้องเป็นกรณีที่มีกฎหมายให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในการดำเนินการแล้ว

การดำเนินการนั้นต้องมีเหตุผลรองรับชัดเจนและต้องไม่เกินกว่าเหตุหรือต้องได้สัดส่วนด้วย ทั้งนี้ ศาลปกครองกลางได้วางหลักในการใช้กำลังเข้ายุติการชุมนุมที่สร้างความไม่สงบเรียบร้อยขึ้นในบ้านเมืองหรือที่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่นไว้ในคำสั่งกำหนดมาตรการชั่วคราวในคดีหมายเลขคำที่ ๑๖๐๔/๒๕๕๑ ว่า “...การกระทำของเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อสลายการชุมนุมจะต้องกระทำเท่าที่จำเป็น โดยคำนึงถึงความเหมาะสม มีลำดับขั้นตอนตามหลักสากลที่ใช้ในการสลายการชุมนุมของประชาชน...”

แม้เป็นการยากที่จะค้นหา “หลักสากล” ที่ใช้ในการสลายการชุมนุมของประชาชน เนื่องจากแต่ละประเทศล้วนมีมาตรฐานในการดำเนินการแตกต่างกัน แต่ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นสมาชิกของสหประชาชาติและผูกพันที่จะต้องปฏิบัติตามพันธกรณีต่าง ๆ ของสหประชาชาติ กรณีจึงอาจนำพันธกรณีของสหประชาชาติมาพิจารณาประกอบการกำหนด “หลักการ” หรือ “กรอบ” ใช้กำลังเข้ายุติการชุมนุมที่สร้างความไม่สงบเรียบร้อยขึ้นในบ้านเมืองหรือที่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่นในฐานะที่เป็นหลักสากลที่ทุกประเทศยอมรับ

หากพิจารณา Code of Conduct for Law Enforcement Officials ของสหประชาชาติที่ได้รับการรับรองโดยมติที่

ประชุมใหญ่สหประชาชาติที่ ๓๔/๑๖๙ เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๒๒ จะพบว่า มาตรา ๒^๒ ของ Code of Conduct ดังกล่าวได้กำหนด “กรอบการปฏิบัติหน้าที่” ของ Law Enforcement Officials ในกรณีที่มีการกระทำใด ๆ ที่มีโทษอาญา รวมทั้งการกระทำที่ก่อให้เกิดความรุนแรง ทำลาย หรือเป็นอันตราย (violent, predatory and harmful acts) ด้วย^๓ โดย Law Enforcement Officials ในที่นี้หมายถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามกฎหมายซึ่งใช้อำนาจรักษาความสงบเรียบร้อย (police powers) โดยเฉพาะอำนาจในการจับกุมหรือควบคุมตัว ไม่ว่าจะมาจากการแต่งตั้งหรือเลือกตั้ง และถ้าทหารเป็นผู้มีอำนาจตามกฎหมายในการใช้อำนาจนั้น ให้หมายความรวมถึงทหารด้วย^๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ Law Enforcement Officials ต้องเคารพและคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิมนุษยชนของบุคคลทุกคน ในการนี้ มาตรา ๓^๕ กำหนดกรอบการใช้กำลัง (use of force) ของเจ้าหน้าที่ของรัฐว่าให้กระทำได้เพียงเฉพาะกรณีที่จำเป็นอย่างยิ่งและเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่เท่านั้น กรณีจึงเห็นได้ชัดว่าการใช้กำลังของเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องเป็นกรณียกเว้นและมาตรการที่ใช้ต้องไม่เกินกว่าเหตุหรือต้องได้สัดส่วนด้วย

แม้ Code of Conduct for Law Enforcement Officials ของสหประชาชาติดังกล่าวข้างต้น จะได้กำหนดกรอบการใช้กำลัง (use of force) ของเจ้าหน้าที่ของรัฐไว้แล้ว แต่ยังคงมีปัญหาในการนำไปใช้เนื่องจากเป็นกรอบที่กว้างมาก UN

Congress ในการประชุม เรื่อง Prevention of Crime and the Treatment of Offenders ครั้งที่ ๘ ที่กรุงฮาวานา ประเทศคิวบา ระหว่างวันที่ ๒๗ สิงหาคม ถึงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๓๓ จึงได้มีการรับรอง Basic Principles of the Use of Force and Firearms

^๒ Article 2

In the performance of their duty, law enforcement officials shall respect and protect human dignity and maintain and uphold the human rights of all persons.

^๓ Article 1

Law enforcement officials shall at all times fulfill the duty imposed upon them by law, by serving the community and by protecting all persons against illegal acts, consistent with the high degree of responsibility required by their profession. Commentary:

(a) The term “law enforcement officials”, includes all officers of the law, whether appointed or elected, who exercise police powers, especially the powers of arrest or detention.

(b) In countries where police powers are exercised by military authorities, whether uniformed or not, or by State security forces, the definition of law enforcement officials shall be regarded as including officers of such services.

(c) Service to the community is intended to include particularly the rendition of services of assistance to those members of the community who by reason of personal, economic, social or other emergencies are in need of immediate aid.

(d) This provision is intended to cover not only all violent, predatory and harmful acts, but extends to the full range of prohibitions under penal statutes. It extends to conduct by persons not capable of incurring criminal liability.

^๔ Ibid.

^๕ Article 3

Law enforcement officials may use force only when strictly necessary and to the extent required for the performance of their duty.

by Law Enforcement Officials ที่มีรายละเอียดมากขึ้น โดยในส่วนที่เกี่ยวกับการยุติการชุมนุมสาธารณะนั้น ได้มีการกำหนด “หลักในการจัดการการชุมนุมสาธารณะที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย” (Policing Unlawful Assemblies) ไว้ด้วยในหลักข้อ ๑๒ - ๑๔^๖

หลักในการจัดการการชุมนุมสาธารณะที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายตาม Basic Principles of the Use of Force and Firearms by Law Enforcement Officials ขอมรับว่าประชาชนมีสิทธิเข้าร่วมการชุมนุมสาธารณะที่ชอบด้วยกฎหมายและโดยสงบ (lawful and peaceful assemblies) ตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ดังนั้น รัฐบาล หน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงต้องตระหนักว่าการใช้กำลังและอาวุธ (force and firearms) ควรเป็นไปอย่างจำกัดโดยมีหลักว่า

(๑) ถ้าเป็นการชุมนุมที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย แต่ไม่ก่อให้เกิดความรุนแรง (Unlawful but non-violent) เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องหลีกเลี่ยงการใช้กำลัง (use of force) หรือหากไม่สามารถหลีกเลี่ยงการใช้กำลังได้ ให้ใช้กำลังเพียงเท่าที่จำเป็น

(๒) ถ้าเป็นการชุมนุมที่ก่อให้เกิดความรุนแรง (Violent assemblies) เจ้าหน้าที่ของรัฐอาจใช้อาวุธได้ (use firearms) หากไม่สามารถใช้มาตรการอื่นที่อันตรายน้อยกว่านี้ได้

ทั้งนี้ ข้อ ๙^๗ ของ Basic Principles of the Use of Force and Firearms by Law Enforcement Officials วางหลักในการใช้อาวุธเพิ่มเติมไว้ว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องไม่ใช้อาวุธต่อบุคคลอื่นเว้นแต่เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ต่อไปนี้

● เพื่อป้องกันตนเองหรือบุคคลอื่นให้พ้นจากอันตรายร้ายแรงต่อชีวิตหรือร่างกาย

● เพื่อป้องกันมิให้เกิดการกระทำความผิดอาญาร้ายแรงที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต

● เพื่อจับกุมผู้ที่กระทำการอันเป็นอันตรายหรือต่อสุเจ้าพนักงานหรือเพื่อป้องกันมิให้บุคคลดังกล่าวหลบหนี

นอกจากนี้ ต้องเป็นกรณีที่ปรากฏว่าการใช้มาตรการอื่นไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวได้ ส่วนการใช้อาวุธร้ายแรงโดยเจตนาให้กระทำได้เฉพาะเพื่อป้องกันชีวิตในกรณีที่มิอาจหลีกเลี่ยงได้เท่านั้น

^๖ Policing unlawful assemblies

12. As everyone is allowed to participate in lawful and peaceful assemblies, in accordance with the principles embodied in the Universal Declaration of Human Rights and the International Covenant on Civil and Political Rights, Governments and law enforcement agencies and officials shall recognize that force and firearms may be used only in accordance with principles 13 and 14.

13. In the dispersal of assemblies that are unlawful but non-violent, law enforcement officials shall avoid the use of force or, where that is not practicable, shall restrict such force to the minimum extent necessary.

14. In the dispersal of violent assemblies, law enforcement officials may use firearms only when less dangerous means are not practicable and only the minimum extent necessary. Law enforcement officials shall use firearms in such cases, except under the conditions stipulated in principle 9.

^๗ Special provisions

9. Law enforcement officials shall not use firearms against persons except in self-defence or defence of others against the imminent threat of death or serious injury, to prevent the perpetration of a particularly serious crime involving grave threat to life, to arrest a person presenting such a danger and resisting their authority, or to prevent his or her escape, and only when less extreme means are insufficient to achieve these objectives. In any event, intentional lethal use of firearms may only be made when strictly unavoidable in order to protect life.

ส่วนกฎการใช้อาวุธนั้น ข้อ ๑๐^๘ ของ Basic Principles of the Use of Force and Firearms by Law Enforcement Officials วางหลักไว้ว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องแสดงตนก่อนการใช้อาวุธและต้องแจ้งเตือนให้ทราบล่วงหน้าว่าจะมีการใช้อาวุธเว้นแต่การดำเนินการดังกล่าวอาจทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเสี่ยงที่จะได้รับอันตราย หรือทำให้บุคคลอื่นเสี่ยงที่จะได้รับอันตรายแก่ชีวิตหรือร่างกาย หรือเป็นที่ชัดเจนว่าไม่มีความเหมาะสมหรือจำเป็นที่ต้องดำเนินการดังกล่าวในสถานการณ์เช่นนั้น

ผู้เขียนเห็นว่าหลักการใช้กำลังและอาวุธของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการยุติการชุมนุมสาธารณะที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายตาม Code of Conduct for Law Enforcement Officials และ Basic Principles of the Use of Force and Firearms by Law Enforcement Officials ดังกล่าวข้างต้น สามารถถือเป็น “หลักสากล” สำหรับการสลายการชุมนุมของประชาชนตามคำสั่งกำหนดมาตรการชั่วคราวของศาลปกครองกลางในคดีหมายเลขดำที่ ๑๖๐๔/๒๕๕๑ ได้ เพราะมีผลผูกพันสมาชิกสหประชาชาติให้ต้องปฏิบัติตาม อีกทั้งหลักการที่กำหนดไว้ใน Code of Conduct และ Basic Principles ดังกล่าวก็สอดคล้องกับหลักนิติธรรมตามมาตรา ๓ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยเรียกร้องว่าการใช้กำลังและอาวุธของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการยุติการชุมนุมสาธารณะที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายต้องมีเหตุผลรองรับชัดเจน ไม่เกินกว่าเหตุ และไม่สามารถใช้มาตรการอื่นแทนได้ และมีข้อสังเกตเกี่ยวกับหลักสากลดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการใช้กำลังและอาวุธของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการยุติการชุมนุมสาธารณะที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายรวม ๓ ประการ ดังนี้

(๑) “หลักสากล” ในการยุติการชุมนุมสาธารณะ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ “การใช้กำลัง” (Use of force) กับ “การใช้อาวุธ” (Use of firearms) สำหรับการชุมนุมสาธารณะที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่ไม่สร้างความรุนแรงนั้น เจ้าหน้าที่ของรัฐอาจใช้กำลังเข้ายุติการชุมนุมได้ แต่จะใช้อาวุธมิได้ ส่วนในกรณีการชุมนุมสาธารณะที่ก่อให้เกิดความรุนแรงเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจใช้

อาวุธได้ แต่ต้องเป็นไปเพื่อป้องกันตนเองหรือบุคคลอื่นให้พ้นจากภัยอันตรายร้ายแรงต่อชีวิตหรือร่างกาย เพื่อป้องกันมิให้เกิดการกระทำความผิดอาญาร้ายแรงที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต หรือเพื่อจับกุมผู้ที่กระทำการอันเป็นอันตรายหรือต่อผู้เจ้าพนักงานหรือเพื่อป้องกันมิให้บุคคลดังกล่าวหลบหนี และการใช้อาวุธร้ายแรงโดยเจตนาให้กระทำได้เฉพาะเพื่อป้องกันชีวิตในกรณีที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้เท่านั้น แต่ไม่ว่าจะเป็นการใช้กำลังหรือการใช้อาวุธต้องเป็นกรณีที่ปรากฏว่าไม่มีมาตรการอื่นที่จะใช้ในการยุติการชุมนุมนั้นได้แล้วเท่านั้น

(๒) Code of Conduct for Law Enforcement Officials และ Basic Principles of the Use of Force and Firearms by Law Enforcement Officials กล่าวถึงเฉพาะ “หลักการ” ในการใช้กำลังและการใช้อาวุธเท่านั้น มิได้กล่าวถึง “กระบวนการ” หรือ “วิธีการ” ในการใช้กำลังและการใช้อาวุธ ดังนั้น สมาชิกสหประชาชาติแต่ละประเทศจึงมีดุลพินิจที่จะกำหนดกระบวนการ ขั้นตอน และวิธีการในการยุติการชุมนุมสาธารณะที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือที่ก่อให้เกิดความรุนแรงได้ตามความเหมาะสมภายใต้ “หลักการ” ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น ดังจะเห็นได้จากการที่สมาชิกสหประชาชาติแต่ละประเทศมีกระบวนการ ขั้นตอน และวิธีการในการยุติการชุมนุมสาธารณะที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือที่ก่อให้เกิดความรุนแรงแตกต่างกัน

(๓) เงื่อนไขในการใช้กำลังและการใช้อาวุธตาม Code of Conduct for Law Enforcement Officials และ Basic Principles of the Use of Force and Firearms by Law Enforcement Officials อยู่ที่ว่าการชุมนุมสาธารณะนั้นก่อให้เกิดความรุนแรง (violent) ขึ้นหรือไม่ แต่ทั้ง Code of Conduct และ Basic Principles ดังกล่าวข้างต้น มิได้นิยามว่าการชุมนุมสาธารณะที่ก่อให้เกิดความรุนแรงนั้นมีลักษณะอย่างไร เนื่องจากสมาชิกสหประชาชาติแต่ละประเทศมีทัศนคติในเรื่องนี้แตกต่างกัน แต่ละประเทศจึงมีดุลพินิจที่จะพิจารณาว่ากรณีใดเป็นการชุมนุมสาธารณะที่ก่อให้เกิดความรุนแรง

^๘ 10. In the circumstances provided for under principle 9, law enforcement officials shall identify themselves as such and give a clear warning of their intent to use firearms, with sufficient time for the warning to be observed, unless to do so would unduly place the law enforcement officials at risk or would create a risk of death or serious harm to other persons, or would be clearly inappropriate or pointless in the circumstances of the incident.

ความเห็นทางกฎหมายของ

คณะกรรมการกฤษฎีกาที่น่าสนใจ

ศูนย์ข้อมูลกฎหมายกลาง

การมอบอำนาจของอธิการบดีมหาวิทยาลัยนเรศวร

ประเด็นที่หนึ่ง มาตรา ๔๕ (๑) ถึง (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวง หรือเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา ตามลำดับ อาจมอบอำนาจให้อธิการบดีเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนได้ ดังนี้ ในกรณีที่มีการมอบอำนาจตามความในกฎหมายดังกล่าวแล้ว อธิการบดีจะสามารถมอบอำนาจนั้นให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นต่อไปได้หรือไม่

ในการมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทน มาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้บัญญัติเป็นหลักการว่า การมอบอำนาจในการดำเนินการตามกฎหมายใด ถ้ากฎหมายนั้นมิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น ผู้มีอำนาจตามกฎหมายนั้นอาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนได้ แต่เมื่อมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการฯ ห้ามอธิการบดีในฐานะผู้รับมอบอำนาจตามมาตรา ๔๕ มอบอำนาจให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นต่อไป จึงเป็นกรณีที่มีกฎหมายกำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่นแล้ว อธิการบดีจึงไม่สามารถมอบอำนาจให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นต่อไปได้

ประเด็นที่สอง ในคำสั่งมอบอำนาจของอธิการบดีมหาวิทยาลัยนเรศวรจะกำหนดให้ผู้ที่ได้รับมอบอำนาจสามารถมอบอำนาจช่วงต่อไปอีกได้หรือไม่

มาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยนเรศวร พ.ศ. ๒๕๓๓ บัญญัติให้อธิการบดีมอบอำนาจให้รองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีได้ และอธิการบดียังสามารถมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้ผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการ หัวหน้าภาควิชา หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือภาควิชา ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดีเฉพาะในราชการของหน่วยงานนั้นก็ได้ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๖ จึงเป็นกรณีที่มีกฎหมายกำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่นแล้ว หลักการมอบอำนาจตามมาตรา ๓๘ และการมอบอำนาจช่วงตามมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินฯ จึงไม่อาจนำมาใช้บังคับกับกรณีนี้ได้ เมื่อพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยนเรศวรฯ มิได้บัญญัติเรื่องการมอบอำนาจช่วงไว้ อธิการบดีมหาวิทยาลัยนเรศวรจึงไม่สามารถกำหนดเรื่องการมอบอำนาจช่วงไว้ในคำสั่งมอบอำนาจได้

(เรื่องเสร็จที่ ๑๔๖/๒๕๕๓) บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การมอบอำนาจของอธิการบดีมหาวิทยาลัยนเรศวร, คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๙))

การจัดเก็บภาษีป้าย

ป้ายสัญลักษณ์สถานตรวจสภาพรถที่ได้รับอนุญาตจากกรมการขนส่งทางบก (ป้ายสัญลักษณ์ ตรอ.) ป้ายเครื่องหมายสัญลักษณ์สถานตรวจสภาพรถที่ได้รับอนุญาตให้เป็นหน่วยบริการรับชำระภาษี และป้ายสัญลักษณ์โรงเรียนสอนขับรถ ที่ได้รับการรับรองจากกรมการขนส่งทางบกเป็นป้ายที่จะต้องเสียภาษีป้ายตามพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ หรือไม่

ป้ายสัญลักษณ์ทั้งสามประเภทดังกล่าวมีลักษณะเป็นเครื่องหมายที่ใช้ในการประกอบกิจการอื่นเพื่อหารายได้ตามบทนิยามคำว่า “ป้าย” ในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ และมีป้ายของส่วนราชการที่จะได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีป้ายตามมาตรา ๘ (๖) แห่งพระราชบัญญัติภาษีป้ายฯ บุคคลซึ่งเป็นเจ้าของป้ายย่อมมีหน้าที่ต้องเสียภาษีป้ายตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

(**เรื่องเสร็จที่ ๒๒๙/๒๕๕๓**) บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การจัดเก็บภาษีป้ายจากป้ายสัญลักษณ์ที่ได้รับอนุญาตจากกรมการขนส่งทางบก, คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒))

การเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดากรณีบำเหน็จดำรงชีพของข้าราชการบำนาญส่วนท้องถิ่น

บำเหน็จดำรงชีพของข้าราชการบำนาญส่วนท้องถิ่นเป็นเงินได้พึงประเมินประเภทที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้หรือไม่

การที่มาตรา ๔๒ (๑๗) แห่งประมวลรัษฎากร ประกอบกับข้อ ๒ (๖๔) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒๖ (พ.ศ. ๒๕๐๙) ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากรได้กำหนดให้ “บำเหน็จดำรงชีพตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการและกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการเป็นเงินได้ที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา” คำว่า “กฎหมายว่าด้วย” เป็นคำที่มีความหมายอย่างกว้าง จึงขอหมายความถึงกฎหมายที่ว่าด้วยบำเหน็จบำนาญของข้าราชการโดยไม่จำกัดว่าเป็นข้าราชการประเภทใด ซึ่งจากการตรวจสอบปรากฏว่ามีกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการอยู่ ๓ ฉบับ คือ พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ และพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๖ ด้วยเหตุผลข้างต้น บำเหน็จดำรงชีพของข้าราชการบำนาญส่วนท้องถิ่นได้รับยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ตามที่ได้รับยกเว้นไว้ตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๑๒๖ (พ.ศ. ๒๕๐๙)

(**เรื่องเสร็จที่ ๒๕๐/๒๕๕๓**) บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

กรณีบำเหน็จดำรงชีพของข้าราชการบำนาญส่วนท้องถิ่น, คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑))

การขอรับบำนาญพิเศษของบุคคลที่ทำหน้าที่ทหารตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

นาย อ. ซึ่งเป็นลูกจ้างของกรมทางหลวงได้ไปปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) แล้วได้รับอันตรายถึงทุพพลภาพจากการปฏิบัติหน้าที่ ต่อมา กอ.รมน. ได้มีคำสั่งปลดพิการ นาย อ. ออกจากการเป็นบุคคลที่ทำหน้าที่ตามคำสั่ง กอ.รมน. แต่นาย อ. ยังสามารถปฏิบัติราชการในตำแหน่งหน้าที่ราชการในสังกัดกรมทางหลวงได้ ทั้งนี้ นาย อ. ได้รับค่าทดแทนจากการได้รับอันตรายดังกล่าวแล้ว มีประเด็นปัญหาในทางกฎหมายว่านาย อ. จะเป็นผู้มีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ อีกหรือไม่อย่างไร

ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นที่ยืนยันว่า นาย อ. ไม่ได้เป็นข้าราชการ แต่เป็นลูกจ้างของกรมทางหลวง จึงถือว่าเป็นบุคคลที่ทำหน้าที่ทหารตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ในหน้าที่ที่ประชาชนพลเมืองทั่วไป และได้ช่วยทหารปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งของทางราชการทหาร ซึ่ง กอ.รมน. ได้ออกหนังสือรับรองให้ไว้เป็นหลักฐานว่าทางราชการได้สั่งให้นาย อ. ออกปฏิบัติหน้าที่อย่างทหาร (เทียบเท่าพลทหาร) และแม้ข้อเท็จจริงจะปรากฏว่า นาย อ. ยังไปปฏิบัติงานในหน้าที่ลูกจ้างของกรมทางหลวงจนถึงปัจจุบันหลังจากได้รับอันตรายถึงทุพพลภาพแล้ว แต่ก็เป็นที่หน้าที่ซึ่งไม่เกี่ยวกับการรับราชการทหาร จึงมีสิทธิรับบำนาญพิเศษในฐานะบุคคลผู้ทำหน้าที่ทหาร ส่วนที่นาย อ. ได้รับค่าทดแทนจาก กอ.รมน. กรณีได้รับอันตราย ก็ไม่อาจถือเป็นเหตุที่จะทำให้นาย อ. หหมดสิทธิที่จะได้รับบำนาญพิเศษแต่อย่างใด

(**เรื่องเสร็จที่ ๒๔๘/๒๕๕๓**) บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การขอรับบำนาญพิเศษของบุคคลที่ทำหน้าที่ทหารตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด, คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒))

ความเห็นทางกฎหมาย ที่น่าสนใจ

สำนักกฎหมายปกครอง

กฤษฎีกาสารฉบับนี้สำนักกฎหมายปกครองขอเสนอเรื่องที่น่าสนใจในประเด็นเกี่ยวกับ “การไม่ระบุสิทธิอุทธรณ์หรือโต้แย้งในคำสั่งทางปกครองที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งได้” ซึ่งโดยหลักแล้ว ขั้นตอนและระยะเวลาการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองจะเป็นไปตามที่กฎหมายเฉพาะกำหนดไว้ โดยไม่คำนึงว่ากฎหมายเฉพาะเป็นกรณีที่มีหลักเกณฑ์ที่ประกันความเป็นธรรมหรือมีมาตรฐานต่ำกว่าหลักเกณฑ์ในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือไม่ แต่หากกฎหมายเฉพาะไม่ได้กำหนดไว้ก็จะเป็นไป

ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

โดยที่มาตรา ๔๔^๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ กำหนดหลักเกณฑ์ในการยื่นอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองกรณีที่ไม่ใช่คำสั่งทางปกครองที่ออกโดยรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการ ให้ผู้รับคำสั่งทางปกครองยื่นอุทธรณ์ต่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งทางปกครอง ประกอบกับมาตรา ๔๒ วรรคสอง^๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดหลักเกณฑ์ในการนำคดีไปฟ้องยังศาลปกครอง ให้ผู้ฟ้องคดีต้องได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในรื่องนั้นแล้ว ซึ่งการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามมาตรา ๔๒ นี้ รวมถึงการอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งทางปกครองด้วย ฉะนั้น คู่กรณีในคำสั่งทางปกครองที่ไม่พอใจคำสั่งทางปกครองและจะฟ้องคดีต่อศาลปกครองจะต้องได้อุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งทางปกครองไว้ก่อนแล้ว หากคู่กรณีไม่ได้อุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งทางปกครองไว้ก็จะมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง การอุทธรณ์หรือโต้แย้งตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ จึงเป็นระบบอุทธรณ์แบบบังคับ

^๑ มาตรา ๔๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๘ ในกรณีที่คำสั่งทางปกครองใดไม่ได้ออกโดยรัฐมนตรี และไม่มียกกฎหมายกำหนดขั้นตอนอุทธรณ์ภายในฝ่ายปกครองไว้เป็นการเฉพาะ ให้คู่กรณีอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองนั้นโดยยื่นต่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒ มาตรา ๔๒

ฯลฯ

ฯลฯ

ในกรณีที่กฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในรื่องใดไว้โดยเฉพาะ การฟ้องคดีปกครองในรื่องนั้นจะกระทำได้ต่อเมื่อมีการดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการดังกล่าว และได้มีการสั่งการตามกฎหมายนั้น หรือมิได้มีการสั่งการภายในเวลาอันสมควรหรือภายในเวลาที่กฎหมายนั้นกำหนด

โดยที่คำสั่งทางปกครองมีคุณลักษณะพิเศษ คือ แม้คำสั่งทางปกครองจะไม่ชอบด้วยกฎหมาย แต่คำสั่งทางปกครองก็มีผลในทางกฎหมาย (เว้นแต่จะเป็นความไม่ชอบด้วยกฎหมายอย่างรุนแรง และเห็นประจักษ์ชัดที่มีผลเป็นโมฆะ) การอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งทางปกครองจึงเป็นสิทธิประการหนึ่งตามหลักการควบคุมความชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งทางปกครอง เพราะทำให้ฝ่ายปกครองมีหน้าที่ต้องทบทวนคำสั่งทางปกครองของตนว่ามีความชอบด้วยกฎหมายและมีความเหมาะสมหรือไม่ ฉะนั้น ความไม่รู้และความยากที่จะรู้ได้ของคู่กรณีในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิ วิธีการ และระยะเวลาในการอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งทางปกครอง จึงทำให้คู่กรณีถูกปิดปากให้ต้องยอมรับผลของคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่เหมาะสม อย่างไรก็ตาม เพื่อแก้ไขปัญหาความเสียหายเปรียบของผู้รับคำสั่งทางปกครองข้างต้น พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ จึงบัญญัติในมาตรา ๔๐ ว่า

“มาตรา ๔๐ คำสั่งทางปกครองที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งต่อไปได้ให้ระบุนิติที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้ง การยื่นคำอุทธรณ์หรือคำโต้แย้ง และระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือการโต้แย้งดังกล่าวไว้ด้วย

ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ให้ระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือการโต้แย้งเริ่มนับใหม่ตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งหลักเกณฑ์ตามวรรคหนึ่ง แต่ถ้าไม่มีการแจ้งใหม่และระยะเวลาดังกล่าวมีระยะเวลาสั้นกว่าหนึ่งปี ให้ขยายเป็นหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งทางปกครอง”

ซึ่งผลของการไม่ระบุสิทธิอุทธรณ์หรือโต้แย้งในคำสั่งทางปกครองไม่ทำให้คำสั่งทางปกครองไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพียงแต่มีผลเป็นการขยายระยะเวลาในการอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งทางปกครอง

โดยในเรื่องเกี่ยวกับการไม่ระบุสิทธิอุทธรณ์หรือโต้แย้งในคำสั่งทางปกครองที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งได้นี้ คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมีความเห็นที่น่าสนใจปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การร้องทุกข์คำสั่งกรมตุลาการในการจัดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญในกรมตุลาการเข้าประเภท สายงาน และระดับตำแหน่งใหม่ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ (เรื่องเสร็จที่ ๒๗๐/๒๕๕๓) โดยมีข้อเท็จจริงว่า กรมตุลาการได้มีคำสั่ง ที่ ๒/๒๕๕๒ เรื่อง แต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๒ แต่งตั้งข้าราชการ จำนวน ๔,๗๖๓ ราย ให้ดำรงตำแหน่งใหม่ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ตามที่สำนักงาน ก.พ. แจ้งให้ส่วนราชการดำเนินการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่งตามบัญชีจัดข้าราชการพลเรือนสามัญเข้าประเภท ตำแหน่ง สายงาน และระดับตำแหน่ง ตามแบบคำสั่งและแบบบัญชีแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่งในตำแหน่งเลขที่เดิม ตามสถานภาพเดิมที่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นมีอยู่ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งกรมตุลาการได้เวียนแจ้งคำสั่งให้ทราบทั่วกันผ่านทางระบบคอมพิวเตอร์ภายในกรมตุลาการแล้ว

ต่อมา นาย A มีหนังสือลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๒ เรื่อง ขอความอนุเคราะห์พิจารณาวินิจฉัยร้องทุกข์ ตามกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ถึงปลัดกระทรวงการคลัง โดยขอให้สิทธิตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และกล่าวอ้างว่า กรมศุลกากรได้ออกคำสั่ง ที่ ๒/๒๕๕๒ และคำสั่ง ที่ ๓/๒๕๕๒ เรื่อง ให้ข้าราชการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๒ เป็นการลิดรอนสิทธิของ นาย A และมีเจตนาทำให้เกิดความสำคัญผิดว่ายังคงมีอำนาจและหน้าที่ความรับผิดชอบตามเดิมจึงมิได้ร้องทุกข์แต่อย่างใด แต่ต่อมาเห็นว่า หากไม่มีการดำเนินการอย่างเร่งด่วนจะส่งผลต่อการบังคับบัญชาจึงจำเป็นต้องร้องทุกข์ โดยขอให้กรมศุลกากรยกเลิกคำสั่งดังกล่าวในส่วนที่เกี่ยวกับนาย A และให้ดำเนินการให้เป็นไปตาม มาตรา ๔๘ ประกอบมาตรา ๔๖ (๒) (ก) หรือมาตรา ๔๖ (๓) (ค) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กรมศุลกากรจึงขอหาหรือคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองดังต่อไปนี้

๑. คำสั่งกรมศุลกากร ที่ ๒/๒๕๕๒ เรื่อง แต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่ง ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๒ เป็นคำสั่งทางปกครองหรือไม่

๒. หากเป็นคำสั่งทางปกครอง ซึ่งกรมศุลกากรได้แจ้งเวียนคำสั่งแล้ว จะต้องแจ้งสิทธิในการร้องทุกข์เพื่อโต้แย้งคำสั่งดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร

๓. กรณีที่นาย A ขอให้สิทธิตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ให้ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ตามกฎหมาย ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ พิจารณาวินิจฉัยคำร้องทุกข์เป็นการใช้สิทธิโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมีความเห็นโดยสรุปว่า คำสั่งตามที่หาหรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิของบุคคลจึงเป็นคำสั่งทางปกครอง และเป็นคำสั่งทางปกครองที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งต่อไปได้ โดยนอกจากจะอุทธรณ์คำสั่งตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ได้แล้ว ยังสามารถโต้แย้งคำสั่งด้วยการร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้อีกด้วย ดังนั้น การออกคำสั่งนี้จึงต้องแจ้งสิทธิในการอุทธรณ์หรือโต้แย้ง

คำสั่งดังกล่าว มิฉะนั้นระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือการโต้แย้งคำสั่งดังกล่าวจะขยายออกไปเป็นหนึ่งปีนับแต่วันที่รับคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ

ส่วนการที่นาย A มีหนังสือร้องทุกข์ เมื่อวันที่

๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๒ โดยอ้างว่าได้รับผลกระทบจากคำสั่งของกรมศุลกากร ที่ ๒/๒๕๕๒ และขอให้ยกเลิกคำสั่งดังกล่าวในส่วนที่กระทบกับสิทธิของตน ถือได้ว่ามีลักษณะเป็นการโต้แย้งคำสั่งของกรมศุลกากร และได้ยื่นมาภายในระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่รับคำสั่งทางปกครองแล้ว ดังนั้น จึงต้องรับหนังสือร้องทุกข์ของนาย A ไว้ในฐานะที่เป็นการอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ เพื่อดำเนินการต่อไป

ด้วยเหตุนี้ หากหน่วยงานใดต้องการแจ้งคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งหรือคำสั่งทางปกครองอื่นให้ถูกต้องครบถ้วน ก็ต้องแจ้งสิทธิอุทธรณ์หรือโต้แย้งไว้ด้วยแม้ในแบบฟอร์มของคำสั่งจะได้ระบุไว้ เพื่อมิให้ระยะเวลาในการอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งถูกขยายออกไปตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ

นโยบายความมั่นคงปลอดภัยของ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

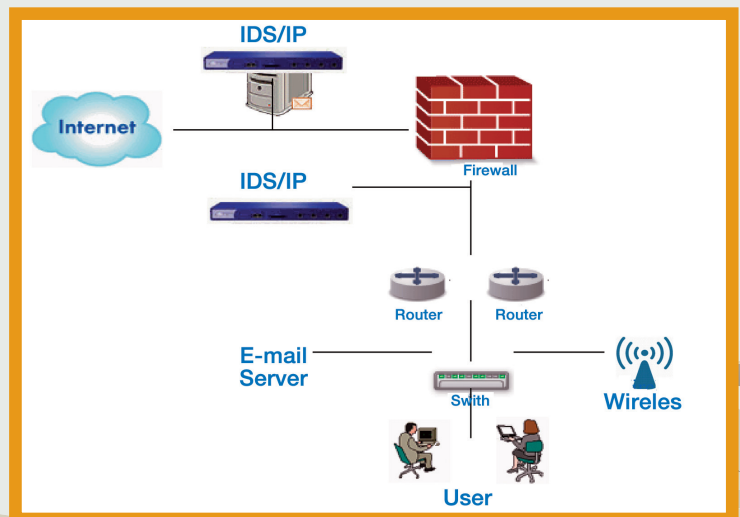
ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ส่วนสารสนเทศ สำนักอำนวยการ

ความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลหรือ “Information Security” กลายเป็นเรื่องสำคัญสำหรับการบริหารจัดการระบบสารสนเทศที่ดีและมีประสิทธิภาพ ระบบสารสนเทศที่มีเสถียรภาพสูงต้องสามารถป้องกันการโจมตีจากผู้ไม่ประสงค์ดี เช่น Hacker Cracker รวมทั้งโปรแกรมที่ประสงค์ร้าย เช่น Virus Trojan Spyware ได้เป็นอย่างดี วัตถุประสงค์หลักขององค์กรก็คือ การรักษาความลับของข้อมูล (Confidentiality) การรักษาความถูกต้องของข้อมูล (Integrity) และการทำให้ระบบมีความมั่นคงและมีเสถียรภาพในการให้บริการอย่างต่อเนื่อง (Availability) หรือที่เรียกกันว่า การรักษา “CIA” (ย่อมาจาก Confidentiality Integrity และ Availability) อีกทั้งองค์กรต่าง ๆ ทั้งของรัฐบาลและเอกชนยังจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายซึ่งมีการประกาศบังคับใช้ออกมาอย่างต่อเนื่อง เช่น พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ และพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ รวมทั้งแนวทางการปฏิบัติตามมาตรฐาน ISO/IEC 27001 ซึ่งกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแนะนำให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งรัฐบาลและเอกชน

ดังนั้น เพื่อให้องค์กรมีมาตรการในการรักษาความปลอดภัย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงได้กำหนดเป็นนโยบายความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศโดยอ้างอิงมาตรฐาน ISO/IEC 27001 มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้ใช้งานและบุคคลที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักถึงความสำคัญของการรักษาความปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ครอบคลุมเกี่ยวกับหน้าที่ ความรับผิดชอบ และแนวทางปฏิบัติในการรักษาความปลอดภัย

เริ่มต้นการดำเนินงานโดยการกำหนดแนวทางให้ผู้ดูแลระบบเจ้าหน้าที่ผู้ใช้งาน และบุคคลภายนอกผู้เข้ามาใช้งาน ได้ปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดโดยอ้างอิงมาตรฐาน ISO/IEC 27001 จากนั้นจึงแจ้งเป็นหนังสือเวียนให้ทราบโดยทั่วกันหรือจัดการฝึกอบรมให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง และติดตามประเมินผล เพื่อตรวจสอบและประเมินการปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวว่า แนวทางใดสมควรคงไว้ แนวทางใดสมควรแก้ไขหรือสมควรเพิ่มเติมเพื่อนำไปประกอบการพิจารณาปรับปรุงการกำหนดนโยบายต่อไป

ในเบื้องต้นสำนักงานได้กำหนดนโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศไว้ ๘ นโยบาย ดังต่อไปนี้

๑. การควบคุมการเข้าออกห้องควบคุมระบบคอมพิวเตอร์ (Physical entry controls) มีจุดประสงค์ เพื่อกำหนดมาตรการป้องกันไม่ให้บุคคลที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการควบคุมดูแลระบบคอมพิวเตอร์ เข้ามาทำความเสียหายให้กับระบบคอมพิวเตอร์

๒. นโยบายการใช้งานอย่างเหมาะสม (Acceptable use Policy) มีจุดประสงค์ เพื่อให้ผู้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ได้ทราบถึงหน้าที่และความรับผิดชอบในการใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ให้มีความปลอดภัยและใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. นโยบายด้านการควบคุมระบบเครือข่ายไร้สาย (Wireless Policy) มีจุดประสงค์ เพื่อควบคุมการเข้าใช้ระบบเครือข่ายไร้สาย (Wireless LAN) โดยกำหนดให้ผู้ใช้งานต้องลงทะเบียนการใช้งานระบบก่อนจึงจะสามารถใช้งานได้ ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยของระบบเครือข่าย

๔. นโยบายการบริหารจัดการไฟร์วอลล์ (Firewall Policy) มีจุดประสงค์ เพื่อให้การตรวจสอบข้อมูลเข้าออกภายในและภายนอกเครือข่ายระบบคอมพิวเตอร์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีความมั่นคงปลอดภัย

๕. นโยบายด้านการใช้งานจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail Policy) เพื่อการบริหารจัดการระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และให้ผู้ใช้เห็นความสำคัญและตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้บริการจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ขององค์กร โดยการทำตามระเบียบกฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้

๖. นโยบายด้านการใช้งานอินเทอร์เน็ต (Internet Security Policy) เพื่อให้ผู้ใช้ทราบกฎเกณฑ์การปฏิบัติในการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างปลอดภัยและเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย

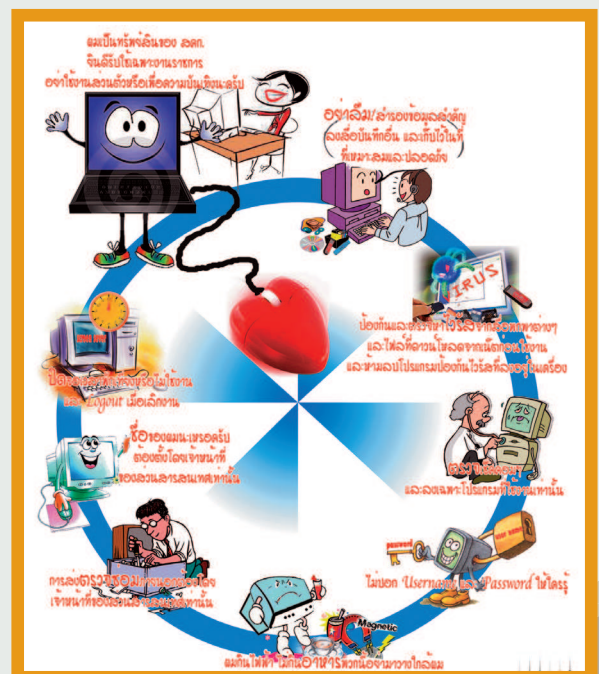
๗. นโยบายการควบคุมการเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Access Control Policy) เพื่อป้องกันบุคคลที่ไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศไม่ว่าจะกระทำด้วยวิธีการใด ๆ และสามารถติดตามตรวจ

สอบบุคคลที่เข้าใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศว่าเข้ามาทำอะไรบ้าง

๘. นโยบายการป้องกันการบุกรุกจากโปรแกรมที่ไม่ประสงค์ดี (IDS/IPS Policy) เพื่อป้องกันบุคคลที่ไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเช่นเดียวกันแต่เป็นการป้องกันในระดับที่กว้างกว่าคือจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ครอบคลุมไปทั่วโลก โดยส่วนใหญ่จะใช้โปรแกรมที่ไม่พึงประสงค์เข้าโจมตีจุดอ่อนของระบบคอมพิวเตอร์ รวมถึงการป้องกันจากภายในที่ผู้ใช้งานโปรแกรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น ไวรัส โทรเจน ฯลฯ เข้ามาโดยไม่ได้ตั้งใจผ่านอุปกรณ์เก็บข้อมูลหรือคอมพิวเตอร์

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาคาดหวังว่าการกำหนดนโยบายความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศนี้จะช่วยให้ระบบคอมพิวเตอร์ของสำนักงานมีความมั่นคงปลอดภัย มีการทำงานได้อย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ ซึ่งเกิดจากความร่วมมือของบุคลากรทุก ๆ คนในองค์กร

แนวทางปฏิบัติในการใช้งานคอมพิวเตอร์อย่างเหมาะสมของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

นโยบายการกำกับดูแลองค์กรที่ดี

กลุ่ม ก.พ.ร./ส่วนนโยบายและแผน

สำนักอำนวยการ

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๗๔ และมาตรา ๗๘ กำหนดให้หน่วยงานและบุคลากรภาครัฐต้องใช้หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในฐานะหน่วยงานที่เป็นองค์กรกลางทางกฎหมายของประเทศ จึงได้จัดทำนโยบายการกำกับดูแลองค์กรที่ดี โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อเป็นนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนสำหรับส่งเสริมธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้นในหน่วยงานและสามารถนำไปปฏิบัติและติดตามผลได้อย่างเป็นรูปธรรม

๒. เพื่อใช้เป็นแนวทางตรวจสอบธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ทั้งนี้ เพื่อมิให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน อันจะทำให้เกิดความสูญเสียต่อรัฐ สังคม สิ่งแวดล้อม องค์กร ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ปฏิบัติงานภายในสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๓. เพื่อสร้างการยอมรับ ความน่าเชื่อถือ ความไว้วางใจ ความมั่นใจและศรัทธาให้เกิดขึ้นกับผู้รับบริการประชาชนทั่วไป และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ในการจัดทำนโยบายการกำกับดูแลองค์กรที่ดีนั้น สำนักงานได้นำวิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยมหลัก มาประกอบการพิจารณา ทบทวน ปรับปรุง เพื่อกำหนดนโยบายหลักและแนวทางปฏิบัติ อันได้แก่

วิสัยทัศน์

ดำรงไว้ซึ่งความเป็นองค์กรกลางทางกฎหมายของประเทศ มีอิสระทางวิชาการ และได้รับการยอมรับเชื่อถือในการจัดทำกฎหมาย การให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาทางด้านกฎหมายโดยถูกต้องตามหลักนิติธรรม

พันธกิจ

๑. จัดทำร่างกฎหมายที่มีความถูกต้องและสมบูรณ์ เพื่อให้เป็นกลไกการบริหารงานภาครัฐ และสร้างความเป็นธรรมให้แก่ประชาชน

๒. ให้ความเห็นทางกฎหมายแก่หน่วยงานของรัฐ เพื่อเป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติราชการภายใต้ขอบเขตความถูกต้องของกฎหมาย

๓. พัฒนากฎหมายของประเทศ เพื่อให้กฎหมายเป็นเครื่องมือในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมและคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ

๔. พัฒนาหลักกฎหมายปกครองเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๕. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจของประชาชนในทางกฎหมายมหาชนภาครัฐให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ

๖. เป็นศูนย์กลางข้อมูลกฎหมายของประเทศ

๗. พัฒนานักกฎหมายกฤษฎีกาให้มีความรู้ทางวิชาการ และเป็นผู้เชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานทางกฎหมาย

คำนิยามหลักขององค์การ

มุ่งมั่น สร้างสรรค์กฎหมายไทยให้มีคุณภาพ

เพื่อแสดงความมุ่งมั่นต่อการบริหารราชการตามหลักธรรมาภิบาล สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้กำหนดนโยบายการกำกับดูแลองค์การที่ดี ประกอบด้วยนโยบายหลัก ๔ ด้าน และแนวทางปฏิบัติภายใต้กรอบนโยบายหลัก ดังนี้

๑. นโยบายด้านรัฐ สังคม และสิ่งแวดล้อม

นโยบายหลัก

จัดทำกฎหมายและให้ความเห็นทางกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามหลักนิติธรรม และตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของสังคม

แนวทางปฏิบัติ

- กำหนดขั้นตอนและกรอบระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

- จัดการรับฟังความคิดเห็นประกอบการจัดทำกฎหมาย

๒. นโยบายด้านผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

นโยบายหลัก

ให้บริการข้อมูลกฎหมายแก่ประชาชนและหน่วยงานของรัฐอย่างทั่วถึง

แนวทางปฏิบัติ

- พัฒนาและปรับปรุงระบบสารสนเทศข้อมูลกฎหมายให้มีประสิทธิภาพ

- เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้ทางด้านกฎหมาย

๓. นโยบายด้านองค์กร

นโยบายหลัก

บริหารจัดการองค์การตามหลักธรรมาภิบาลและคุณธรรม

แนวทางปฏิบัติ

- พัฒนาระบบบริหารจัดการองค์การโดยยึดถือหลักธรรมาภิบาลและคุณธรรม

- พัฒนาระบบการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายในให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๔. นโยบายด้านผู้ปฏิบัติงาน

นโยบายหลัก

- พัฒนาความรู้และวิสัยทัศน์ของบุคลากรในองค์กร

แนวทางปฏิบัติ

- จัดการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรทุกระดับอย่างต่อเนื่อง

- จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การทำงาน

- พัฒนาเทคนิคและวิธีการการทำงานเป็นทีม

ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้สื่อสารให้บุคลากรของสำนักงานรับทราบและมีความเข้าใจ พร้อมนำแนวทางปฏิบัติภายใต้การกำกับดูแลองค์การที่ดี ไปยึดถือปฏิบัติเพื่อส่งเสริมให้การปฏิบัติงานของสำนักงานเป็นไปอย่างมีคุณภาพ มีคุณธรรม ได้รับการยอมรับและไว้วางใจจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

แบบสอบถามความคิดเห็น

กองบรรณาธิการกฤษฎีกาสาร มีความประสงค์จะสำรวจความคิดเห็นของท่านผู้อ่าน เพื่อนำข้อมูลมาใช้ประกอบการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของ “กฤษฎีกาสาร” ให้ดียิ่งขึ้น ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น ๕๐ ท่านแรก จะได้รับของที่ระลึกจากกองบรรณาธิการ เพียงแค่ท่านตอบแบบสอบถามและเขียนชื่อ-ที่อยู่ให้ชัดเจน ส่งไปที่กองบรรณาธิการกฤษฎีกาสาร สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา หรือ โทรสาร ๐-๒๒๒๐-๗๖๓๙

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ○ และเติมข้อความของท่านลงในช่องว่าง

๑. ท่านอ่าน ‘กฤษฎีกาสาร’ จากที่ใด

- ☐ ที่ทำงาน / หน่วยงานที่สังกัด ☐ หน่วยงานราชการ / สถานศึกษา ☐ ห้องสมุด
☐ เว็บไซต์สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ☐ อื่นๆ

๒. ท่านอ่าน ‘กฤษฎีกาสาร’ มากเพียงใด

- ☐ อ่านทุกคอลัมน์ ☐ อ่านบางคอลัมน์ ได้แก่

๓. ความคิดเห็นของท่านในคอลัมน์ต่าง ๆ ของ “กฤษฎีกาสาร”

คอลัมน์	อ่านทั้งหมด				อ่านบ้าง
	มีประโยชน์ มาก	มีประโยชน์ ปานกลาง	มีประโยชน์ น้อย	ไม่มี ประโยชน์	
เทคโนโลยีสารสนเทศ					
กฎหมายต่างประเทศ					
สรุปพิเศษ					
ความเห็นทางกฎหมาย					
เรื่องน่ารู้					
เจาะรัวกฤษฎีกา					

๔. ท่านได้ประโยชน์จากการอ่าน ‘กฤษฎีกาสาร’ อย่างไรบ้าง

- ☐ เพิ่มพูนความรู้ ☐ ใช้เป็นข้อมูลอ้างอิง (อภิปราย/รายงาน)
☐ เนื้อหาน่าสนใจ ☐ อื่น ๆ

๕. คอลัมน์ที่ท่านชื่นชอบมากที่สุด (ระบุเหตุผล).....

.....

๖. การจัดรูปแบบของ ‘กฤษฎีกาสาร’

- ☐ น่าสนใจ ☐ พอใช้ได้ ☐ ยังไม่น่าสนใจ ☐ ควรปรับปรุง

๗. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

ชื่อ-สกุล

หน่วยงาน

ที่อยู่

.....

ติดแสตมป์

กรุณาส่ง

กองบรรณาธิการกฤษฎีกาสาร
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เลขที่ ๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา จัดกิจกรรมตามโครงการ “กายภาพบำบัดเพื่อสุขภาพการทำงานที่ดี” เพื่อเรียนรู้การทำงานอย่างมีความสุขและมีสุขภาพที่ดี โดยมีนักกายภาพบำบัดแผนกกระดูกและกล้ามเนื้อ (ออโธปีดิก) จากคณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้ เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๓ ณ ห้องประชุมปรีดี พนมยงค์ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา จัดกิจกรรมโครงการ “พัฒนาขีดความสามารถนักกฎหมายกฤษฎีกาและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด้านการเมืองการปกครองและด้านพลังงาน และกิจกรรมการสัมมนาของทีม KM Young Elite” ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๓ ณ วิทยาลัยพลังงานทดแทน มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก และอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย จังหวัดสุโขทัย

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานประกาศนียบัตร

ของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา

ณ ศาลาดุสิดาลัย

วันเสาร์ที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๔

“...กฎหมายบ้านเมืองนั้น โดยหลักการ มีไว้สำหรับรักษาความยุติธรรมและความสงบเรียบร้อยในแผ่นดิน ด้วยการจัดสรรอำนาจสิทธิเสรีภาพแก่บุคคลโดยถ้วนหน้าและเสมอหน้า แต่ตามความจริงที่เป็นอยู่ปรากฏว่า ในบางเรื่องบางกรณี การใช้กฎหมายมักไม่ได้ผลสมบูรณ์ตรงตามหลักการอันเป็นเจตนาที่แท้แน่ อาจนำไปสู่ความยุ่งยากและความรำฉาน ซึ่งเป็นความเสียหายและเป็นอันตราย ผู้มีหน้าที่ในด้านกฎหมาย จะต้องคิดอ่าน กระทำการ ให้กฎหมายได้เป็นปัจจัยพดุงความเที่ยงธรรมและสงบสุขอย่างแท้จริง งานนี้เป็นงานหนักและลำบากยากยิ่งจะทำได้ก็ด้วยความกล้าหาญอดทนและความเพียรพยายาม ทุกคนจะต้องเตรียมกายเตรียมใจให้พร้อมและมั่นคงที่จะใช้ความรู้ความสามารถของตน และที่จะรวมความคิดสติปัญญาอัน ต่อสู้เอาชนะอุปสรรคทั้งปวง เพื่อดำเนินงานให้บรรลุจุดหมาย สำคัญที่สุดขอให้ถือหลักเหตุผลและความจริง ซึ่งจะนำมาปฏิบัติได้ เป็นหลักปฏิบัติงาน และสำนึกให้ตระหนักแก่ใจว่า กฎหมายที่เปิดโอกาสให้เบียดเบียนกันได้ มีอคติมิใช่มีความยุติธรรมเป็นรากฐาน การนำบทบัญญัติที่ปฏิบัติไม่ได้ตามสภาพที่เป็นจริงของชีวิตมาบังคับใช้ เป็นต้นเหตุแห่งความเดือดร้อนแตกแยกในชาติและประชาชน บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่จะยังความสงบเรียบร้อยให้เกิดขึ้นได้ ต้องตราขึ้นตามสภาพการณ์และสภาพชีวิตที่แท้จริงของบ้านเมืองและบุคคล...”

